

اهل ظلم از بعثت پیامبر(ص) متضرر شدند/ مبعث، امّ الاعیاد

آیت الله هاشم زاده هریسی گفت: بعثت در میان همه عیدها از اعیاد بزرگ و امّ الاعیاد است یعنی مادر عیدهاست. برای این که نعمت های دیگر از بعثت شروع شده اند.

آیت الله هاشم زاده هریسی گفت: بعثت در میان همه عیدها از اعیاد بزرگ و امّ الاعیاد است یعنی مادر عیدهاست. برای این که نعمت های دیگر از بعثت شروع شده اند.

آیت الله هاشم زاده هریسی در گفتگو با خبرنگار مهر در مورد عید مبعث گفت: اصل عید برای جشن گرفتن و مراسم برپا کردن نیست، بلکه این جشن گرفتن و شاد شدن همه مقدمه است و اصل و هدف نیست. چون اگر هدف باشد خیلی کوچک می شود. اینها وسیله است برای این که ما از این طریق آن روز و پیام آن روز را یادآوری کنیم و به پیام آن روز توجه کنیم و به غفلت نگذرانیم. اگر این جشن ها و شادی ها نباشد اصلاً متوجه نمی شویم که چنین روزی بوده است و برایمان مثل روزهای معمولی می شود. فایده دوم این است که در واقع بزرگ داشتن آن روز و حادثه ای که در آن روز اتفاق افتاده است باید یک بار و یک تأثیری داشته باشد و به عمل و گرفتن پیام منتهی شود. این مراسم ها برای این هاست و هیچ اشکالی هم ندارد و خوب است اما هدف نیست بلکه وسیله است که به آن روز و پیام آن روز توجه کنیم و به آن پیام عمل کنیم و تکرار کنیم تا در ذهن مان بماند و تمرین شود و در نهایت به فرهنگ تبدیل شود.

عضو مجلس خبرگان رهبری افزود: جشن و مراسم همچنین یک تجلی است برای این که یک واقعه در ذهن مان عظمت پیدا کند. آن روز و حرمت آن برای ما تمرین شود و عادت کنیم و انس بگیریم. اینها مقدمه است اما اصل و هدف این است که اهداف و فلسفه آن عید را بررسی کنیم که چه بوده و چگونه بوده و چه کاری انجام گرفته و این که چه اهمیتی دارد. باید در روز عید این مسائل را بررسی کنیم. اعمالی که آن روز دارد هم برای متوجه کردن ما به این حقیقت است. باید به اعمال آن روز عمل کنیم و از فیوضاتش استفاده کنیم و پیامش را بشنویم و به آن عمل کنیم و اصل این است. برای همین عید را در روایت معنی کرده اند به این که اگر انسان در روزی ثواب کند و یا در روزی گناه نکند آن روز عید است.

این استاد دانشگاه ادامه داد: این است که برخی از عرفا گاهی به این نکته متوجه شده اند که من اگر هر روز یک گناه کنم - تازه اگر انسان بتواند خیلی خودش را هم مراقبت کند و بیش از یک گناه نکند - هر سال می شود ۳۶۵ گناه؛ یعنی ۳۶۵ بار فرمان و قانون خدا را شکستم و تازه توقع بهشت دارم و آن هم این که در مرتبه بالای بهشت قرار بگیرم. اگر یک روز را انسان بتواند گناه نکند آن روز عید است و اگر یک روز گناه نکرد و کار خیری انجام داد و مخصوصاً کارهایی که خدمت به مردم باشد اینها عید بالاتری می شود. پس ما در اعیاد باید تلاش کنیم عیدمان، عید باشد به این معنا که گناه نکنیم و ثواب کنیم و اعمال بیشتر و خدمات بیشتر کنیم. همچنین پیام آن روز عید را بگیریم و به آن عمل کنیم و آن را در ذهن مان نهادینه و متمرکز کنیم تا بعد از عید هم آثارش بماند. تلاش کنیم مبعث که تمام شد آثار آن در ذهنمان بماند یا ماه رمضان که تمام شد آثار آن در ذهن مان و عمل مان بماند و ما را متحول سازد.

عید از عودت به معنای برگشتن است. یعنی آن حادثه که اتفاق افتاده و خیر و برکاتی که در آن عید وجود دارد، اگر به آن فیض خاص و آن برکت توجه کند، به آن فیض و به آن رحمت و نعمت خدا برمی گردد. آن نعمت را یاد می کنیم تا از آن بیشتر استفاده کنیم

هاشم زاده هریسی سپس گفت: از زاویه ای دیگر اگر نگاه کنیم عید از عودت به معنای برگشتن است. یعنی آن حادثه که اتفاق افتاده و خیر و برکاتی که در آن عید وجود دارد، اگر به آن فیض خاص و آن برکت توجه کند، به آن فیض و به آن رحمت و نعمت خدا برمی گردد. آن نعمت را یاد می کنیم تا از آن بیشتر استفاده کنیم. عید یعنی برگشت به آن نعمت و برکتی که خداوند عنایت فرموده است. در بعثت، خداوند برای ما دین اسلام را عنایت کرده و نبوت پیغمبر را در اختیار ما گذاشته است. خداوند رحمت للعالمین را در اختیار بشر گذاشته و آن احکام و تعالیم زنده کننده بشر را در اختیار ما گذاشته که یک علم است و این علم را به روی ما باز کرده. در واقع جهان دیگری را به روی ما گشوده و نزول قرآن و طریقه نزول قرآن را برای ما عنایت فرموده است. بعثت با قرآن همراه است و چند آیه قرآن در آن روز نازل شده است.

وی افزود: عید یعنی برگشتن و این است که مفهوم و معنا به عید می دهد. تنها جشن گرفتن بدون این که به این مسائل توجه کنیم گاهی حتی ممکن است اینها ما را مغفول کند و غفلت بیاورد که درست نیست. اما اگر ماه یادآوری باشد یعنی عید گرفتن و جشن گرفتن مقدمه ای باشد برای یادآوری پیام عید، آن وقت است که ارزش پیدا می کند. اعیاد، ایام الله هستند. یعنی اعیاد روزی هستند که در آن روز و یا در آن شب خدا برای بندگان نعمت و رحمت و برکت داده و فیوضات فرستاده است. یک بار هم نیست و ماندگار است و هر سال این فیوضات تکرار می شود. این است که نعمت بزرگی است. اعیاد را باید به عنوان ایام الله و لیالی الله حفظ کنیم. از طرفی با برگزاری مراسم و جشن و از طرفی هم با عمل کردن به پیام آنها.

در میان همه این اعیاد، بعثت از اعیاد بزرگ و ام الاعیاد است یعنی مادر عیدهاست. برای این که نعمت های دیگر از بعثت شروع شده اند

هاشم هاشم زاده هریسی اضافه کرد: همه این اعیاد برای ما نعمت الهی است که به ما عنایت شده. در میان همه این اعیاد، بعثت از اعیاد بزرگ و ام الاعیاد است یعنی مادر عیدهاست. برای این که نعمت های دیگر از بعثت شروع شده اند. بعد از بعثت است که پیامبر مبعوث شده و بعد از آن هم اولاد پیامبر و ائمه اطهار آمده اند. بعد از بعثت مسأله غدیر پیش آمده و زاییده از بعثت است. ولادت علی (ع) در ۱۳ رجب و سپس لیالی قدر در ماه رمضان و بعد نیمه شعبان، همه اینها زاییده بعثت است. بعثت مادر اعیاد است که در آن اسلام و قرآن به ما عطا شده است. میلاد ائمه و اوصیای الهی همه بعد از بعثت است و احکام و روزها و شب های با فضیلت که به وجود آمده، از بعثت بوده است.

وی خاطرنشان کرد: ما باید بیشترین توجه را به بعثت به عنوان ام الاعیاد داشته باشیم. بیشتر با اهداف بعثت باید آشنا شویم. در این مراسم از همه مسائل از جمله فضائل رسول خدا و عظمت اسلام و قرآن یعنی از همه چیز می توانیم حرف بزنیم. چرا که بعثت، معدن همه چیز است. در بعثت هر سخنی در رابطه با اسلام و اخلاقیات و فضائل بیان کنیم تناسب دارد. مخصوصاً مسأله اخلاق چرا که پیامبر برای اخلاق مبعوث شده است. گرچه متأسفانه برخی جاها به این نکته خیلی ظلم می کنند و آن را کمرنگ می کنند مبنی بر این که پیامبر برای اخلاق مبعوث نشده است. بعد سده ها این سخن شنیده می شود و جای تعجب دارد. مگر اخلاق را چه معنا می کنیم؟ اخلاق یعنی انسان سازی و انسان شدن و فضائل انسانی و مکارم انسانی. عدالت و تقوا که می گوئیم اینها خارج از اخلاق نیست.

هاشم هاشم زاده هریسی همچنین عنوان کرد: عدالت و تقوا جز اخلاق است. اگر در یک کشور یا نظام اسلامی اخلاق و عدالت نباشد چه می شود؟ مانند شب تاریک می شود و ظلم و جنگ برپا می شود. اخلاق یک معنای وسیعی دارد. مکارم اخلاق و فضائل اخلاق، همان انسان سازی است. اخلاق انسان را می سازد و این هدف پیامبر بر همه چیز مقدم است. باید بیشتر در این باره گفته شود و اهداف پیامبر که برای علم و تزکیه و خودسازی آمده یعنی همان اهداف بعثت بیشتر گفته شود تا با اهداف بعثت آشنا شویم. باید اهداف بعثت را در ایام عید مبعث کاربردی کنیم تا به آنها عادت کنیم. اگر هر سال که این مسأله تکرار می شود یک مقدار روی این کار کنیم کشور آباد می شود. مسائل بعثت خیلی مهم و خیلی گسترده است.

وی اظهار داشت: امیدوارم در عید مبعث و اعیاد دیگر حداکثر استفاده را از این فیوضات الهی ببریم. پشت سر آن سوم شعبان می آید و قبل از آن ولادت حضرت علی (ع) و بعد از آن هم ولادت امام حسین (ع) و سپس نیمه شعبان و ماه رمضان که همه زاییده بعثت است و از بعثت نشأت گرفته اند. ان شاء الله ما از همه این فیوضات الهی که برکات و نعمت های خداوند برای ما هستند غافل نباشیم و اینها را یاد کنیم و اینها را یادآوری و بررسی کنیم تا پیام های آنها را دریابیم و انسان شویم تا بتوانیم یک جامعه انسانی و الهی تشکیل دهیم.

وی افزود: واقعاً جامعه ما امروز به این مسائل نیاز دارد. جامعه ما امروز دارد به سوی بد اخلاقی و بی تقوایی مخصوصاً بی تقوایی سیاسی و اجتماعی پیش می رود. این مسائل بسیار زیاد شده است. به نام اسلام و خدا داریم گناه می کنیم و دیگران را ناراضی می کنیم در نتیجه فقر و فاقه و بی عدالتی پیش می آید. ما باید اینها را در این اعیاد دریابیم و برگردیم. عید به معنای عودت و برگشتن است و اگر برگشتیم، عید می شود و اگر برنگردیم عید نمی شود و صرفاً ظاهر سازی است. ظاهرسازی دردی را درمان نمی کند. انشا الله خداوند ما را در یافتن اهداف اعیاد مخصوصاً در نظام اسلامی و کشور اسلامی و جامعه اسلامی موفق بدارد.

هاشم هاشم زاده هریسی در بخش دیگری از سخنان خود پیرامون تلاش های دشمنان پیامبر بعد از بعثت گفت: خیلی مشخص بود که دشمنان اسلام از پیام ها و اهداف اسلام و بعثت متضرر می شدند. آنها که متضرر نبودند و افرادی که قدرت و توان استکباری نداشتند و اهل قدرت و استثمار و ظلم نبودند، همه آمدند و سریع هم آمدند و در عرض ۱۰ سال

اسلام اوج گرفت. آنها که مزاحم بودند کسانی بودند که از این اهداف متضرر می شدند و فقط برای این که متضرر می شدند به هر چیزی مثل تهمت و افترا چنگ زدند و نسبت های ناروا به پیامبر دادند تا پیامبر را از آن عظمت و خوشنامی پایین بیاورند و تأثیر زبان و بیان ایشان را کمتر کنند.

یکی از اقدامات مهم کفار این بود که از شنیدن آیات قرآن جلوگیری کردند و مسائل مختلف دیگر مثل اسم گذاشتن و ساحر نامیدن پیامبر و تمام توان خود را به کار گرفتند. از طرفی ۸۰ جنگ بر پیامبر تحمیل کردند

وی اضافه کرد: یکی از اقدامات مهم شأن این بود که از شنیدن آیات قرآن جلوگیری کردند و اعلام کردند که شما وقتی دنبال رسول خدا می روید حتی اگر با مخالفت و دشمنی هم می روید کوشش کنید که آیات قرآن را نشنوید. آیات قرآن تأثیراتی دارد که اگر به گوش شما بخورد و به مغزتان وارد شود دیگر شما را متحول می کند و مسحور می کند. سر و صدا ایجاد کنید که صدای قرآن را نشنوید. بنابراین جلوی شنیده شدن قرآن را گرفتند و مسائل مختلف دیگر مثل اسم گذاشتن و ساحر نامیدن پیامبر و تمام توان خود را به کار گرفتند. از طرفی ۸۰ جنگ بر پیامبر تحمیل کردند.

هاشم هاشم زاده هریسی افزود: جنگ هایی که پیامبر انجام داده را باید از این زاویه مورد توجه قرار داد که آن زمان شرایط و فضای جنگ بود. این که پیامبر جنگ های زیادی کرده یا مثلاً با دشمنان برخوردهای خصمانه و جنگ مآبانه داشته به این معنا نیست که اسلام دین جنگ است یا دین خشونت است و دینی است که هیچ تعاملی با دشمن ندارد؛ معنایش این نیست. این که با آن هایی که با اسلام مخالفند یا مسلمان نیستند با آنها همیشه بجنگد و هیچ تعاملی نداشته باشد معنایش این نیست. بلکه آن موقع فضا را فضای جنگ کرده بودند و فضا را خشونت و فضای دشمنی کرده بودند. این شرایط را آنها به پیامبر (ص) تحمیل کرده بودند. پیامبر اهل جنگ و خشونت نبود بلکه رحمت العالمین بود و می آمد که با کلام زیبا و با حرمت و احترام مردم را خطاب کند و احکام الهی را بگوید تا هر کس خواست گوش دهد و عمل کند و هر کس نخواست گوش ندهد و عمل نکند.

وی سپس عنوان کرد: همه جنگ های پیامبر مستقیماً یا دفاع بوده یا نهایتاً دفاع غیر مستقیم بوده اند. این مسائل مربوط به این شرایط است و به این معنی نیست که اسلام همیشه اعلام جنگ می کند و ما هم باید همیشه با دنیا اعلام جنگ کنیم. حتی در میان خودمان اگر مثلاً فلان فرد یک حرف و اندیشه دیگری دارد برای مقابله با او شمشیر برداریم؛ خیر، این طور نیست. آن فضا و شرایط زمان پیامبر را نباید با همه فضاها مقایسه کنیم. برخی احکام مربوط به آن شرایط است که توجه کنیم آن شرایط را هم پیامبر به وجود نیاورده بود. پیامبر نمی خواست حتی یک جنگ کند چه رسد به ۸۰ جنگ. چرا باید جنگ کند؟

هاشم هاشم زاده هریسی در ادامه اظهار داشت: وقتی نمی گذارند صدای پیامبر شنیده شود و هنگام خواندن قرآن هم سر و صدا می کنند تا آیات قرآن شنیده نشود و موانع ایجاد می کنند و زیر پای رسول خدا (ص) خس و خاشاک می ریزد که نتواند پیش رود، به جز جنگ چاره ای نیست. این جاست که جنگ می شود جهاد. جنگ های پیامبر جهاد بود. تفاوت جنگ با جهاد در این است که جهاد یعنی کوشش برای هدفی و این که موانعی را از سر راه هدف برداریم. بعثت این شرایط را پشت سر گذاشته و باید این طور پیامبر و اسلام را تحلیل کنیم. اسلام دین جنگ و خشونت که با هیچ کس و هیچ کشوری تعامل نداشته باشد نیست. اگر این طور بود اسلام روی زمین تنها می ماند. خدا نمی خواهد اسلام در دنیا تنها بماند و در افکار عمومی معیوب و خشونت طلب تلقی شود.

وی ادامه داد: قرآن یک تعبیری دارد که مانند خورشید برای جهانیان روشن کننده است؛ والصلحُ خیر. یعنی هرچه توان دارید به سوی صلح بفرید چون بهتر است. از طرفی اسلام یک دین جامعی است. وقتی می گوید والصلحُ خیر معنایش این نیست که بنشینید و بگذارید هر ظلمی را بکنند و شما حرفی نزنید و دفاع نکنید. اگر صلح را نخواستند و جنگ را تحمیل کردند آن وقت دفاع مقدس است و می شود جهاد. این جاست که جهاد مقدس است. جهاد در اسلام چنین است. حضرت علی (ع) یک تعبیر دارد که می فرماید: «آخر الدواء الکی». انسان باید به زخم دیگران مرهم بگذارد و آرام و مهربانی و صبر و حوصله آن زخم را ترمیم دهد و آن را تبدیل به سلامت کند. اما اگر هیچ مرحمی اثرگذار نشد و کار از مرهم گذشته، می آیند آن زخم را داغ می کنند و با داغ بهتر می شود.

هاشم هاشم زاده هریسی در پایان گفت: جنگ هایی که در تاریخ اسلام می بینیم به این معناست. نه این که تصور شود ما خوشحال می شویم جنگ درست کنیم و آدم بکشیم و کشته شویم؛ خیر اینها نیست. نباید جنگ و جهاد و اسلام و قرآن و بعثت را این طور تفسیر کرد. قرآن می گوید والصلحُ خیر اما یک تبصره نیز دارد که اگر نگذاشتند صلح شود و اگر جلوی صلح و صفا و انسانیت و صمیمیت را گرفتند و خس و خاشاک جلوی راه انسانیت ریختند و اگر فضا را مسموم و زهرآگین کردند و غوغا ایجاد کردند و نگذاشتند این صدا به جایی برسد و راه دیگری پیدا نشد، آن وقت مسأله

دفاع و مسأله جهاد پیش می آید که یک حالت اضطراری است. جهاد در شرایط اضطرار است.